

**KOOPERATİFLERDE YEVMİYE DEFTERİNİN KAPANIŞ
KAYDINDA DENETÇİLERİN SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN
ANAYASA
MAHKEMESİ KARARI**

ÖZET : Anayasa Mahkemesi, kooperatif denetçisi hakkında kooperatif yevmiye defterinin kapanış onaylarının süresinde yaptırılıp yaptırılmadığının denetiminde ihmal gösterdiği iddiasıyla bir aydan altı aya kadar hapis ve otuz günden üç yüz güne kadar adli para cezası istenmesine ilişkin olarak açılan kamu davasına dayanak olan düzenlemenin Anayasaya aykırı olmadığına karar verdi.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 64. maddesinin (3) numaralı fıkrasında, ticari defterlerden olan yevmiye defterinin kapanış onaylarının notere yaptırılacağı kural altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un 562. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendinde ise bu kurala uymayan şirket yöneticilerinin idari para cezası ile cezalandırılacakları belirtilmiştir. Söz konusu kural, 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun 98. maddesi gereğince kooperatif yönetim kurulu üyeleri hakkında da uygulanmaktadır.

1163 sayılı Kanun'un 56. maddesinde, kooperatif yönetim kurulu üyelerinin üyelik şartlarının ve sayılarının; 66. maddesinde, kooperatif defter ve hesaplarının düzenli tutulmasının; 67. maddesinde ise kooperatif raporlarının düzenli olarak genel kurula sunulmasının denetlenmesi yükümlülükleri düzenlenmektedir.

Aynı Kanununun Ek 2'nci maddesi aşağıdaki gibidir.

“**Ek Madde 2-** (Ek: 6/10/1988 - 3476/26 md.; Değişik: 23/1/2008-5728/340 md.)

1. 8 inci maddenin üçüncü fıkrasına, 16 ncı maddenin beşinci fıkrasına, 56 ncı maddenin altıncı fıkrasına, 59 uncu maddenin dördüncü, altıncı, yedinci ve sekizinci fıkralarına ve 90 ıncı maddenin beşinci fıkrasına aykırı hareket eden kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim kurulu üyeleri ve memurları üç aydan iki yıla kadar hapis ve elli günden beşyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

2. Genel kurulu olağan toplantıya çağırmayan yönetim kurulu üyeleri ile 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına, 8 inci maddenin ikinci fıkrasına, 16 ncı maddenin birinci fıkrasına, 66 ncı maddenin ikinci fıkrasına ve 90 ıncı maddenin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden kooperatif ve üst kuruluşlarının yönetim kurulu üyeleri altı aya kadar hapis ve otuz günden üçyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

3. 56 ncı maddenin ikinci ve dördüncü fıkralarına, 66 ve 67 nci maddeye aykırı hareket eden kooperatif ve üst kuruluşlarının denetim kurulu üyeleri bir aydan altı aya kadar hapis ve otuz günden üçyüz güne kadar adli para cezası ile cezalandırılırlar.

İlgili bakanlık, kooperatifler ve üst kuruluşlarının yönetim ve denetim kurulu üyeleri ile memurları hakkında görevlerine ilişkin olarak işledikleri suçlardan dolayı açılan kamu davalarına katılma talebinde bulunabilir.”

Kooperatif denetçisinin kooperatif yevmiye defterinin kapanış onaylarının süresinde yaptırılıp yaptırılmadığının denetiminde ihmal gösterdiği gerekçesiyle açılan davada Yönetim Kurulu üyeleri ile denetim kurulu üyelerine farklı cezalar uygulanmasının Anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi 26 Temmuz 2013 tarihli ve 28719 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 28.2.2013

tarhli ve E. 2012/134, K.2013/34 sayılı Kararında 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu'nun ek 2. maddesinin (3) numaralı fıkrasının Anayasa'ya aykırı olmadığına karar vermiştir.

Kararın gerekçesi aşağıdaki gibidir.

1163 sayılı Kanun'da, yönetim kurulu ve denetim kurulu arasında bir astlık ya da üstlük ilişkisine yer verilmemiştir. Ancak bu durum iki organın birbirine eşit olduğu anlamına gelmemektedir. Kooperatiflere özgü işbölümü esaslarına göre her iki organa farklı işlev ve statüler tanınmıştır. Bu durumuyla her iki organın birbiriyle eşit değil, birbirini tamamlayıcı statüde olduklarını kabul etmek gerekir. Dolayısıyla farklı hukuksal konumda bulunan kişiler hakkında farklı yaptırımların uygulanmasını öngören itiraz konusu kuralda eşitlik ilkesine aykırılık bulunmamaktadır.

Söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararı, bu Sirkülerimize ek olarak verilmiştir.

Saygılarımızla ...

31 Temmuz 2013 ÇARŞAMBA

Resmî Gazete

Sayı : 28724

BAKANLAR KURULU KARARI

Karar Sayısı : 2013/5174

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 85 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bildirim ve beyan süresinin uzatılması hakkındaki ekli Kararın yürürlüğe konulması; Maliye Bakanlığının 26/7/2013 tarihli ve 71791 sayılı yazısı üzerine, adı geçen Kanunun mezkur maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 26/7/2013 tarihinde kararlaştırılmıştır.

26/7/2013 TARİHLİ VE 2013/5174 SAYILI

KARARNAMENİN EKİ

KARAR

Süre uzatımı

MADDE 1 – (1) 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 85 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bildirim ve beyan süresi, 31/10/2013 tarihine kadar (bu tarih dahil) uzatılmıştır.

Yürürlük

MADDE 2 – (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 – (1) Bu Karar hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

